

Analýza: Je izraelská armáda tak vojensky úspěšná, jak tvrdí?

 infokurýr.cz/n/2024/01/02/analiza-je-izraelska-armada-tak-vojensky-uspesna-jak-tvrdi

kurýr

2. ledna 2024

Když vstupujeme do roku 2024, izraelská armáda si může připsat určité úspěchy ve válce v Gaze – a také musí počítat se selháními

Koordinované, soustředěné, smrtící a brutální útoky Hamasu ze 7. října byly pro izraelskou společnost šokem. Obranné, zpravodajské a bezpečnostní organizace země – zdroje národní hrdosti – byly přistiženy nevědomky a nepřípravené.

Jednali pomalu a neadekvátně, s ponížením celého establishmentu.

První vojenská reakce byla v souladu s izraelskou vojenskou doktrínou silných útoků proti dříve určeným cílům. Trvalo několik dní, než se všichni sešli, vytvořili nouzovou vládu jednoty (která většinou sjednotila bojovné pravičáky) a vyhlásili obrovskou mobilizaci 360 000 záložníků.

O tři týdny později, uprostřed nepřetržitého nerozlišujícího bombardování, přešla izraelská armáda do Gazy. Poté, během více než dvou měsíců pozemního boje, armáda rozřezala Gazu na tři části, obklopila město Gaza a izolovala Chána Younise. Většina Palestinců uprchla na jih, kde se nyní tísní v Rafahu v nesnesitelných podmínkách.

Izrael tvrdí, že ačkoli dosud neporazil Hamás, je blízko svému proklamovanému cíli a tvrdí, že „zlikvidoval“ 8 500 bojovníků.

Ukazování izraelské armády však bylo v mnoha aspektech ozbrojené a diplomatické reakce velmi nerovnoměrné.

Vojenský výkon: Selhání ne, ale daleko k úspěchu

Z čistě vojenského hlediska Izrael dosáhl určitého stupně úspěchu. Provádělo složité vojenské operace v městském terénu, rozhodně nejnebezpečnější formu válčení, a to tím, že postupovalo plynule – přesto příliš opatrně a pomalu.

Centra města Gaza a Khan Younis jsou obklíčena na zemi, ale armádě se zatím nepodařilo zneškodnit bojující jednotky Hamasu.

V extrémně náročném bitevním prostředí izraelská armáda úspěšně integrovala mnoho různých jednotek různého původu, výcviku a zkušeností – včetně nepřeberného množství specializovaných jednotek, které podléhají přímo generálnímu štábu mimo normální teritoriální nebo brigádní řetězec velení.

Tato složitá opatření vyžadují přítomnost vyšších důstojníků v předních liniích, aby se koordinovali a předešli možnému zmatku. Mezi 172 dosud zabitými izraelskými vojáky je podíl vyšších poddůstojníků neobvykle vysoký, ale počet důstojníků, kteří zemřeli v bitvě, je ohromující, mezi mrtvými jsou ne méně než čtyři řádní plukovníci.

Ztráty Hamasu jsou rozhodně nižší, než tvrdí Izrael. Obezřetný odhad by k dnešnímu dni uváděl 3 500 bojovníků – 20 procent frontové linie. To by znamenalo poměr 20 zabitých bojovníků Hamasu na každého izraelského vojáka.

V klasickém válčení by každý generál s radostí přijal tento poměr jako jisté vítězství. Ne však v této válce. Bojovníci Hamásu jsou ideologicky a nábožensky motivováni a nuceni ignorovat smrt; padlí jsou považováni za mučedníky, což posiluje věc.

Naproti tomu izraelská společnost, která je silně militarizovaná – téměř každý, kromě ultranáboženců, slouží v armádě – má nižší toleranci ke ztrátám svých lidí. Izraelci nevidí hmatatelné důsledky smrti svých synů, manželů a bratrů.

O postoji ke ztrátám asi nejlépe svědčí fakt, že brigáda Golani , jedna z nejstarších a nejvýznamnějších jednotek armády, byla stažena z bojů poté, co v boji zahynulo 72 jejích vojáků.

Nakonec se ukázalo, že izraelské síly, které tvrdily svou drtivou vojenskou (a morální) převahu, postrádaly buď schopnosti, nebo ochotu rozhodně zničit síť tunelů Hamasu. Navzdory tomu, že Izraelci prokázali mistrovství v technologii zaplavování tunelů mořskou vodou , tuto taktiku ještě nevyužili.

Osvobození zajatců: Zlé selhání

Kromě zničení Hamasu bylo dalším hlavním proklamovaným cílem izraelské invaze do Gazy osvobození zbývajících zajatců. Nejenže tohoto cíle nebylo dosaženo, ale Izraelci se podařilo zabít tři zajatce, kteří se pokusili vzdát se.

Vojenská technika: Velmi dobrá, ale nerozhodující výkon

V mnoha aspektech vojenské technologie je izraelská armáda známá jako světový vůdce. Většina jeho hardwaru a softwaru plní vysoká očekávání armády, což jistě podpoří její poválečný export a pomůže alespoň částečně kompenzovat ohromující náklady války.

Nové zbraně a systémy byly úspěšně integrovány se starými. Obrněné bojové vozidlo Eitan vyrobené v Izraeli bylo bez problémů nasazeno do akce rok před plánovaným zavedením do bojových jednotek. Nové

produkty, jako je inteligentní minomet Iron Sting a malé, jednoduché a levné průzkumné kvadrokoptéry, se ukázaly jako cenné při snižování ztrát v městských bojích.

Stávající produkty prokázaly svou všestrannost a staly se rozšířenými: kamery malých těl a vačky zbraní jsou nyní nasazeny ve všech týmech; psi s živými kamerami rozšířili možnosti průzkumu uvnitř budov podezřelých z nástražných pastí.

Dalším nepochybným úspěchem izraelské armády je uchování své bojové datové komunikace v tajnosti, šifrované v reálném čase – ze strany Hamásu nebyl žádný náznak kompromisu. Již osvědčený protiraketový systém Iron Dome je nadále spolehlivý.

Jen několik zbraní mělo problémy, jako například velmi propagovaný systém aktivní ochrany obrněných vozidel Trophy, který se ukázal jako smíšený nebo žádný v boji na blízko. Počáteční přehnané spoléhání na něj stálo izraelskou armádu v prvních fázích bitvy několik obětí.

Ale křivka učení izraelské armády byla strmá a stejně jako v případě nedostatečné ochrany tanku Merkava shora byla nápravná opatření aplikována rychle a úspěšně. Navzdory operačnímu úspěchu armády se žádná z jejích technologií neprokázala jako skutečný herní převrat.

Public relations: Přes veškerou snahu katastrofa

Notoricky známá drtivá izraelská propagandistická mašinérie se velmi usilovně snažila prodat svou oficiální linii, ale s omezeným úspěchem. Označování Hamasu za „teroristy“ se uchytilo ve velké části západního světa – ne tolik ve zbytku planety.

Zdá se, že pokusy přirovnat Hamás k ISIL (ISIS), úsilí zaměřené zejména na arabský a islámský svět a posílené izraelským vojenským mluvčím podplukovníkem Avichayem Adraem k arabskému světu, žalostně selhaly.

Ale největším selháním Izraele byl pokus přimět svět, aby uvěřil tvrzení, že „Izrael se zavázal minimalizovat škody na civilním obyvatelstvu a dodržovat mezinárodní právo“.

Dokonce i sami Izraelci tato tvrzení zpochybnili. Videá údajných bojovníků Hamásu, která ukazovala muže – mnozí z nich měli nadváhu, nezpůsobilí a starší 40 let –, jak se vzdávají izraelským silám svlečení do spodního prádla, byla k smíchu a nakonec pokárána.

Prohlášení zamýšlená k dehumanizaci Palestinců, jako je jejich popis jako „lidská zvířata“, učiněná – mimo jiné – izraelským generálmajorem Ghassanem Aslianem, ironicky drůzským důstojníkem, vedla spíše k odporu než k solidaritě. Drůzové jsou arabská menšinová skupina, která čelila diskriminaci v Izraeli.

Největším selháním izraelské vojenské kampaně však musí být její záměrná, nepřiměřená a brutální přehnaná reakce – reakce, která zabila desítky tisíc civilistů.

Přesné číslo bude záviset na tom, kolik bojovníků Hamásu je mezi 21 800 dosud zabitými. Pokud je pravdivé izraelské tvrzení o 8 500 bojovnících Hamasu, stále by to znamenalo, že bylo zabito 13 300 civilistů, včetně 8 600 dětí. Pokud Hamás ztratil 4 000 lidí – číslo, které považuji za mnohem důvěryhodnější – počet civilistů, kteří byli zabiti úmyslně nebo z nedbalosti izraelské armády, výrazně převyšuje 17 000.

Toto číslo je za jakýchkoli podmínek považováno za nepřijatelné mnoha lidmi na celém světě, kteří věří, že kdykoli a jakkoli válka skončí, tito mrtví civilisté se vrátí a budou strašit celý Izrael.

Úvodní fotografie: *Izraelský voják operuje v pásnu Gazy uprostřed probíhajícího konfliktu mezi Izraelem a palestinskou skupinou Hamas, prosinec 2023 [Izraelská armáda/Handout via Reuters]*

Autor: Zoran Kusovac